

هیپاتیت چیست؟

به التهاب و ورم کبد هیپاتیت گفته می‌شود. عوامل مختلفی از جمله ابتلا به ویروس های هیپاتیت (A, B, C, D, E و ...) ، داروها ، سموم ، کمبود اکسیژن ، الکل و ... باعث التهاب و از بین رفتن بافت و عملکرد طبیعی کبد یا "هیپاتیت" می‌شوند. هیپاتیت ویروسی یکی از عوامل مهم مرگ زودرس انسان می‌باشد.

افرادی که بیشتر در معرض خطر هستند عبارتند از: نوزادان مادران آلوده ، معتادین تزریقی ، افراد با شرکاء جنسی متعدد ، دریافت کنندگان مکرر خون و فرآورده های خونی ، بیماران تحت دیالیز و پرسنل بهداشتی درمانی. آلودگی بیشتر در سنین ۲۰-۳۹ سالگی اتفاق می‌افتد ولی حداکثر شیوع مربوط به سنین ۳۰-۴۹ سال است . جنس مذکر غالب می‌باشد و در حال حاضر عمده‌ترین افراد در معرض خطر شامل معتادین تزریقی، دریافت کنندگان مکرر خون و فرآورده های خونی و بیماران دیالیزی می‌باشند.

انواع هیپاتیت

هیپاتیت A

این نوع هیپاتیت توسط یک ویروس شدیداً آلوده کننده و مسری ایجاد می‌شود. عمده ترین انتقال آن از طریق دهانی - مدفوعی می‌باشد یعنی در مناطقی که بهداشت رعایت نشده و پس از دستشویی دستها با آب و صابون شسته نمی‌شود و با همان دست غذا خورده می‌شود، این ویروس به راحتی انتقال می‌یابد. همچنین در اثر آب، غذاها و شیر آلوده و همچنین در اثر خوردن صدف و گوشت نپخته ماهی انتقال می‌یابد.

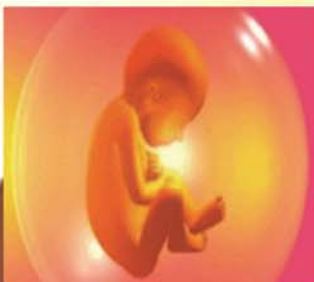
در زمانی که علائم بیماری و زردی بروز کرد فرد فقط باید استراحت کند، هیپاتیت A به هیچ نوع درمان دارویی

احتیاج ندارد. با افزایش مسافرت‌های تابستانی، شیوع این بیماری رو به افزایش می‌رود.

هیپاتیت B

راه‌های انتقال این ویروس عبارتند از:

- **مادر به جنین:** به ویژه اگر مادر در ماه سوم بارداری آلوده شده باشد احتمال انتقال بیماری به جنین بسیار بالا است.

- **تماس جنسی:** از راه خون، استفاده از سرنگ مشترک در معتادان تزریقی و یا فرو رفتن سوزن آلوده به ویروس به طور اتفاقی در پوست افراد سالم و استفاده از تیغ های آلوده است.

- **ترشحات بدن:** از جمله بزاق، مدفوع، صفر، اشک و مایع منی به عنوان یکی از منابع انتقال ویروس مطرح هستند.

بعد از آلوده شدن به ویروس هیپاتیت B سه مشکل بالینی رخ می‌دهد. اولاً علائم دیده نمی‌شود. ثانیاً مانند هیپاتیت A علائم به صورت حاد یعنی ضعف، بی‌اشتهایی و زردی پیش‌رونده بروز می‌کند. ثالثاً اشکال مزمن بیماری اتفاق می‌افتد و بعداً با فعالیت مجدد ویروس علائم هیپاتیت بروز می‌کند.

ویروس هیپاتیت B در افراد بدون علامت، که به صورت مزمن و طولانی ویروس را در خون خود حمل می‌کنند از راه‌های گفته شده به افراد سالم انتقال می‌یابد

هیپاتیت C

راه انتقال این نوع ویروس به وسیله تزریق است. این بیماری غالباً در گیرندگان خون و فرآورده های خونی و معتادان تزریقی بروز می‌کند. قانونمندی و عدم تجاوز به حریم خانواده و فعالیتهای جنسی سالم نیز از راه‌های پیشگیری است.

هیپاتیت D

فقط در بیمارانی که به صورت طولانی ناقل ویروس هیپاتیت B هستند بروز می‌کند. علائم این بیماری مشابه سایر هیپاتیت‌های ویروسی است؛ با این تفاوت که سیر شدیدی دارد و گاهی سبب تخریب کامل کبد و مرگ می‌شود.

پیشگیری از هیپاتیت‌های ویروسی

هیپاتیت A

از آنجا که این نوع هیپاتیت از طریق مدفوعی دهانی منتقل می‌شود، بهترین راه برای پیشگیری از آن رعایت نکات بهداشتی و جدا کردن وسایل شخصی بیمار مبتلا به هیپاتیت A ، در دوران بیماری است . اما در صورت تماس تزریقی ایمنوگلوبولین سودمند است.

هیپاتیت B

امر وزه پیشگیری از هیپاتیت B از طریق واکسیناسیون و همچنین تزریق ایمنوگلوبولین صورت می‌گیرد. واکسن هیپاتیت B در سه نوبت (صفر ، یک ماه پس از نوبت اول و شش ماه پس از نوبت اول) به

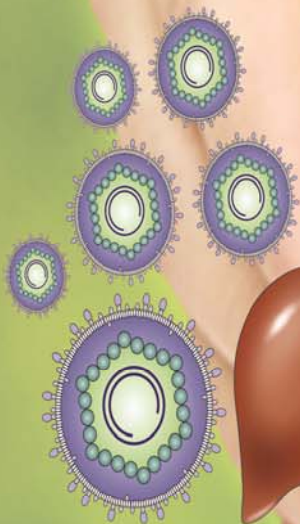

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

معاونت دانشجویی و فرهنگی

مرکز بهداشت و درمان دانشجویان

آشنایی با بیماری هپاتیت

تهیه و تنظیم: واحد آموزش بهداشت

دکتر معصومه محمودیان

• عدم مصرف دارو اعم از شیمیایی یا گیاهی بدون نظر پزشک معالج.

• آگاهی دادن به افراد ارائه دهنده خدمات پزشکی و دندانپزشکی در مورد آلودگی.

• ترغیب و آموزش خانواده برای چک آپ و دریافت آموزشها و خدمات پیشگیری مرتبط.

• پوشاندن زخمها و جراحات.

• قرار دادن دستمال یا البسه آلوده به خون در کیسه پلاستیک قبل از دور انداختن.

• دادن آگاهی در مورد راههای عدم انتقال شامل: عطسه، سرفه، در آغوش کشیدن، آب، غذا و تماسهای معمول روزانه.

نکته: باید توجه داشت که به هیچ عنوان نباید بیمار را از فعالیت های اجتماعی و حضور در جمع شامل کار، مدرسه، بازی و ... محروم کرد.

منبع: www.Pezeshki.net

آدرس: ستاد دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی - ساختمان شماره ۲ - طبقه چهارم - معاونت دانشجویی و فرهنگی - مرکز بهداشت و درمان دانشجویان - کمیته اطلاع رسانی

E-mail: Shc@Sbmu.ac.ir

تلفن: ۲۲۴۳۹۸۴۰ و ۲۳۸۷۲۳۳۱

صورت عضلانی صورت می گیرد. معمولاً این نوع واکسیناسیون تا ده سال فرد را از ابتلا به هپاتیت B ایمن می کند.

تزریق این واکسن امروزه در برنامه واکسیناسیون کودکان گنجانیده شده. اما بزرگسالان نیز می توانند نسبت به انجام آن اقدام نمایند. تزریق این واکسن برای همه افراد جامعه ضروری نیست ولی در موارد زیر توصیه می شود.

• همسر و فرزندان بیماران فرد مبتلا به هپاتیت B.

• کسانی که با فرد مبتلا به هپاتیت B زیر یک سقف زندگی می کنند.

• کادر بهداشت و درمان که در معرض تماس با بیماران مبتلا به هپاتیت B هستند.

• کادر نظامی و انتظامی که در معرض تماس با معتادان تزریقی مبتلا به هپاتیت B قرار دارند.

• نوزادانی که از مادر مبتلا به هپاتیت B متولد می شوند.

رعایت نکات زیر برای پیشگیری از انتقال هپاتیت به افراد سالم سودمند است:

• تصحیح عادات زندگی شامل ترک اعتیاد و مصرف الکل.

• قطع سیگار و رژیم غذایی سالم

• خودداری از اهداء خون و اعضاء

• پرهیز از استفاده مشترک وسایل شخصی و تزریقات

